

Zadovoljni so bili mladi raziskovalci in zanimanja za vse kar jih obdaja ni bilo konca ne kraja

PRVI RAZISKOVALNI TABOR JE USEPEL

Želja: vključiti čimveč mladih

V junijski številki glasila smo na kratko že poročali o prvem Naravoslovno raziskovalnem taboru osnovnošolcev naše občine, ki ga je organizirala Občinska raziskovalna skupnost.

Sedaj pa še nekaj besed o delu in življenju na tem taboru.

V soboto 27. junija se je v Centru za obrambno usposabljanje na Igu zbralo 20 učencev osnovnih šol iz naše občine (OŠ Brezovica, OŠ Marjan Novak - Jovo, COŠ 7. maja Dobrova, OŠ Franc Leskošek - Luka, OŠ Krimski odred Preseerje, OŠ Ljubo Šerčer IG, OŠ Dolomitski odred Polhov Gradec, OŠ Vlado Miklavc Vrhovci in OŠ Primož Trubar Velike Lašče).

Žal se kljub našemu večkratnemu pozivu za sodelovanje niso odzvale vse šole v naši občini. Upajmo, da bo v prihodnjem letu interes in odziv šol, vodstev ter mentorjev za razpisana področja večji. Večina učencev so prvi dan pripeljali starši, ki so si najprej ogledali prostore, v katerih bodo en teden bivali njihovi otroci. Povabljeni so bili tudi na otvoritveni del tabora. Uvodni pozdravni govor je imel dr. Avguštin Lah, eden od ustanoviteljev gibanja Znanost mladini pri nas.

Dr. Avguštin Lah je bil tudi pobudnik prvega slovenskega in jugoslovanskega mladinskega raziskovalnega tabora, ki je bil organiziran na ljubljanskem Barju že leta 1967.

V imenu ORS Ljubljana Vič-Rudnik je vse prisotne pozdravila predsednica Odbora za družbeno planiranje in svobodno menjavo dela Marija Weber. Mag. Edvard Kobal je kot predstavnik gibanja Znanost mladini ter kot predstavnik Mestne raziskovalne skupnosti pozdravil vse navzoče in mladim raziskovalcem povedal nekaj besed o praznovanju.

Ob zaključku so si navzoči ogledali film o prvem slovenskem in jugoslovanskem mladinskem raziskovalnem taboru na Barju, nakar so vsi skupaj sedli k okusni večerji.

V naslednjih dneh je delo potekalo po programu. Učenci, razdeljeni v manjše skupine pod vodstvom mentorjev, so bili zaposleni v dopoldanskem in popoldanskem času.

Prvi delovni dan je mladim raziskovalcem predaval o gozdovih ter o varstvu okolja Anton Lesnik. Po predavanju ter ogledu filma je sledila še krajša gozdna pot.

Ivo Božič iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije je v ponedeljek predaval o pticah, v četrtek zjutraj

pa so se odpravili na Barje opazovat ptice. S pomočjo glasov posnetih na magnetofonskih trakovih so ptice lovili v posebne najlonske mreže, ki so jih že prej nastavili. Ujete ptice so nato razpoznavali, opravili meritve, jih obročkali in nato izpustili.

V ponedeljek popoldne se je del učencev pod vodstvom mentorice Jane Vidic iz Zavoda SRS za varstvo naravne in kulturne dediščine udeležil ekskurzije v Kozlarjevo goščo, z namenom opazovanja narave. Drugemu delu učencev pa je v tem času predaval Štucin iz Hidrometeorološkega zavoda SRS o meteorologiji.

Zelo zanimiva je bila tudi strokovna ekskurzija za ogledom tehniškega muzeja v Bistri pod vodstvom Miha Adamiča iz Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije.

Pod vodstvom mentorja Petra Skoberneta (Zavod SRS za varstvo naravne in kulturne dediščine) so se vsi učenci v sredo udeležili naravovarstvene ekskurzije na področju Babne gorice, popoldne pa jim je Vinko Pipan pripravil predavanje za diaprozitivni o čebelah in njihovem življenju. Ogledali so si tudi čebelnjak.

V četrtek popoldne je učencem Savo Brelih predaval o broščih ter o gojenju kaktusov.

Zadnji dan dopoldne so vsi učenci pripravljali poročila o opravljenem delu.

Izdali so tudi brošuro »Prvi osnovnošolski raziskovalni tabor« ter pripravili razstavo.

Učenci, ki so se udeležili tega tabora so bili v življenjem in delom v tednu, ki so ga preživeli na taboru na Igu zelo zadovoljni. Pod strokovnim vodstvom mentorjev, ki so mladim raziskovalcem odkrivali nova spoznanja, jih vodili in učili so ti mladi fantje in dekleta stopili na pot k razširjanju svojega znanja. Mogoče se bo v katerem od teh otrok prebudila želja po še bolj poglobljenem raziskovalnem delu ter bo nadaljeval z že začetim delom.

Cilji in namen, ki so ORS Ljubljana Vič-Rudnik vodili k organizaciji takega tabora so bili predvsem nuditi nadarjenim in zainteresiranim mladim ljudem možnosti, da poglobijo in razširijo svoje znanje ter vzpodbudijo zanimanje za določeno problematiko osnovnih in uporabnih naravoslovnih ved.

Na podlagi letošnjih izkušenj in rezultatov bomo nadaljevali z začetim delom, in upamo, da bomo v prihodnjem letu vključili čim več mladih v delo na taboru.

Program zveze kulturnih organizacij za l. 1988 - I. del

Zveza združuje 23 samostojnih društev in skupin, 5 kulturnih društev v OZD, Pihalni orkester, 15 solskih kulturnih društev. Sodeluje z DPO, družbenimi organizacijami in društvi, ki segajo s svojo dejavnostjo tudi na področje kulture, sodeluje z organizatorji kulturnega življenja posebej še v KS, ter vključuje tudi najmlajše ustvarjalce v kulturne programe.

Predvsem si prizadeva diferencirano obravnavati skupine glede na doseženo kakovost, tako posredno spodbuja večjo kvaliteto in si prizadeva ponuditi dosežke takih kulturnih skupin čim širšemu krogu ljudi. Zveza kulturnih organizacij Ljubljana Vič Rudnik organizira in omogoča izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje mentorjev, vodjem skupin in posameznikom na občinskih, mestnih in republiških seminarjih, ter udeležbo skupin in posameznikov na srečanjih v občinskem, regijskem in republiškem merilu.

VOKALNOGLASBENA DEJAVNOST

1. ZKO bo v letu 1988 organizirala v Slovenski Filharmoniji REVIJO ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV, na katero bo vabila naslednje delujoče zbere: moški z. KUD Velike Lašče, Gačnik;

moški zbor Mizarstvo Ig, 16 pevcev, vodja Anton Glavan;

mešani zbor KD Rakitna, 22 pevcev, zborovodkinja Jelka Kovačič;

moški zbor KPSRD slepih in slabovidnih »Karel Jeraj«, vodja V. Zadravec;

ženski zbor DPD »Svoboda« Podpeč Preseerje, 20 pevk, vodja Cilka Čermelj;

mešani zbor KUD »Dolomiti« Dobrova, vodja Venčeslav Zadravec, 38 pevcev;

moški zbor KUD Dobrova, vodja Venčeslav Zadravec;

moški zbor KPD Barje, 27 pevcev, vodja Mirko Gorenšek;

mešani zbor Plutal, 40 pevcev, vodja Miro Rozman;

ženski zbor DPD »Svoboda« Brdo Vrhovci, 25 pevk, vodja Tatjana Požar;

moški komorni zbor KUD Iska vas, 20 pevcev, vodja Vida Kopač;

ženski zbor KUD Brezovica, 20 pevk, vodja Sonja Sojer;

moški komorni zbor KUD Brezovica, 25 pevcev, vodja Janez Bole.

Vsi ti zbori so v letu 1987 nastopili na uspešnem koncertu v Slovenski filharmoniji skupaj z mešanim zborom ŽKD Tine Rožane in vodjem Radovanom Gobcem, letos pa bomo skušali pridobiti za sodelovanje še mešani zbor PD Horjul, moški zbor DPD Škofljica moški zbor KUD Notranje Gorice in moški zbor DPD Podpeč.

2. ZKO v letu 1988 organizirala 26. srečanje OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV V FESTIVALNI DVORANI na katero bo vabila zbere, ki so nastopili na 25. srečanju:

OPZ OŠ Vlado Miklavc Vrhovci, 32 pevcev, vodja Jože Humerca;

OPZ ŠKUD Josip Ribičič, 55 pevcev, vodja Metka Vasle;

OPZ ŠKUD Barje, 38 pevcev, vodja Sonja Sojer;

MMPZ ŠKUD Stane Sever, 65 pevcev, vodja Zlata Križ;

MMPZ ŠKUD Barje, 31 pevcev, vodja Sonja Sojer;

MPZ ŠKUD Josip Ribičič, 30 pevcev, vodja Slave Žust;

MPZ ŠKUD Stane Sever, 65 pevcev, vodja Zlata Križ;

MPZ ŠKUD Tone Seliškar, 50 pevcev, vodja Barbara Sicherl Kafol;

MPZ ŠKUD Barje, 47 pevcev, vodja Sonja Sojer;

OPZ podružnica šola Notranje Gorice, 40 pevcev, vodja Bojana Svete;

OPZ ŠKUD Ljubo Šerčer Ig, 60 pevcev, vodja Ileana de Fabrizio;

OPZ ŠKUD Dolomiti, 36 pevcev, vodja Nadja Založnik;

OPZ ŠKUD Neža Pivk, 65 pevcev, vodja Jožica Lavriša;

OPZ ŠKUD Tone Seliškar, 53 pevcev, vodja Zinka Oven;

MPZ ŠKUD Ljubo Šerčer Ig, 75 pevcev, vodja Ileana de Fabrizio;

MPZ ŠKUD Neža Pivk, 58 pevcev, vodja Jožica Lavriša;

MPZ ŠKUD Dolomiti, 51 pevcev, vodja Nadja Založnik;

V letu 1988 bomo skušali pridobiti na skupno srečanje tudi zbere iz ŠKUD Janez Primc, ŠKUD Srečko Kosovel, ŠKUD Emil Adamič, ŠKUD Krimski odred, ŠKUD Mladi Krpani (iz OŠ Velike Lašče, Preseerje, Dobrova, Oskar Kovačič in Škofljica).

Pevski zbori se udeležujejo srečanj slovenskih pevskih zborov v Stični, sodelujejo s KUD France Prešeren iz Göteborga, obiskujejo pobrateno občino Lajkovec, nastopajo na Naših dosežkih v Domu Ivana Cankarja, na republiškem srečanju v Zagorju, se redno predstavljajo na celovečernih koncertih, letos jih načrtujemo 20, pa na številnih prireditvah in praznikih: ob občinskem prazniku v KS in delovnih organizacijah, domovih starejših občanov in šolah. Družbeno politične organizacije spremljajo njihovo delo in organizirajo za pevce nastope na različnih prireditvah.

3. ZKO organizira in spodbuja udeležbo na občinskih, mestnih in republiških seminarjih za vokalno glasbeno dejavnost, samostojne nastope in revijo redno kritično spremljajo strokovni sodelavci ZKO občine in mesta.

ŠOLSKA KULTURNA DRUŠTVA

usmerjajo komisije za gledališko, lutkovno, plesno, literarno, folklorno, vokalno-glasbeno in likovno, ter glasbeno področje. S pomočjo strokovnjakov, tudi profesorjev fakultet in umetniških akademij organizira ZKO vsako leto predavanja in strokovne posvete in omogoča skupinske ogledne pomembnejših kulturnih prireditvev za mentorje. Letošnji rezultati vzgojnih prizadevanj so: v SKUD je vključenih 3995.

- 10 občinskega srečanja lutkarjev se je udeležilo 73 lutkarjev.

- selekcijskega pa 40,

- na likovni razstavi je sodelovalo 82 mladih likovnikov.

- 25. srečanja mladih pevcev se je udeležilo 851 pevcev.

- srečanje gledaliških skupin 42 mladih igralcev.

- plesalk je bilo na srečanju 120, folkloristov pa 82.

ZKO Ljubljana Vič Rudnik je vsakemu udeležencu javnih prireditev posredovala spominsko propagandno gradivo z imenom in priimkom udeleženca, literatom je razdelila spominske brošure z objavljenimi prispevki, pevci so dobili reprodukcijo Riharda Jakopiča, lutkarji reprodukcijo ilustracij slikarke Jelke Reichman, ki se je letos srečala z likovniki, gledališčniki pa reprodukcijo ilustracij Toneta Kralja - Levstikovega Martina Krpana.

Republiškega srečanja pevskih zborov so se udeležili 4 zbori, ena folklorna skupina in ena lutkovna skupina.

ZKO Ljubljana Vič Rudnik bo v letu 1988 skušala spodbujati klubsko dejavnost v društvi in željo po večji kakovosti, večjo neposredno svobodno menjavo dela in skrbjo za manj razvite dejavnosti. Z republiško zvezo kulturnih organizacij pripravlja skupaj z društvi potujočo razstavo »Predstavitev kulturne dejavnosti«.

(Dalje prihodnjič)

Mik otroške ustvarjalnosti

»Ja, to razstavo si pa kar oglejte!« mi je posebej priporočila ena od zaposlenih žensk, ko sem si tistega vročega junijskega dopoldne po nalogu »Naše komun« prisel ogledati zaključno razstavo v VVO Vič-Rudnik, DE Sonja Vidmar II v Murgle.

V ne prevelikem, a prijetnem prostoru, kamor sem vstopil, se je že na prvi pogled videlo, da je vse v znamenju otroške likovne umetnosti: vsepovsod, po stenah in mizah so se ponujale najrazličnejše likovne umetnine, zaključene v tematske celote ali zaokrožene zgolj na oblikovno tehniko, in človek je potreboval kar nekaj smisla za sistematičnost, da je lahko vsrkal vse, kar se mu je ponujalo. Tu denimo je bila domiselna zbirka figuric iz odsluženih škotel zobnih krem, lepil, tablet in bogve česa še vse, zopet drugod pa se je ponujala poslikana steklenica, pa izdelki iz plastelina in celo najrazličnejše oblikovani in poslikani kamni. Domiselnosti malčkom pa tudi njihovim mentorjem tu resenično ni manjkalo. Tako smo se lahko prepričali celo, da je moč denimo tudi iz čisto navadnih semen koruze, sončnic ali prosa oblikovati prav zanimive

likovne stvaritve. In seveda tudi iz lesa. Med izdelki iz slednjega velja nemara še posebej omeniti vlak Marka Gregoriča in možica Rudela Lenarta, medtem ko je bila domiselno sestavljena tovarnica delo kar večih malih mojstrov - Saše Bajca, Matevža Jarca in Mihe Hribarja. Tu pa so bili nenazadnje tudi nepogrešljivi akvareli najrazličnejših motivov in razvojnih stopenj, ki so bogato (pa tudi dekorativno) dopolnjevali že tako pestro zbirko.

»To razstavo smo pripravili predvsem za starše in sicer z namenom, da bi jim pokazali, kako se otroci razvijajo skozi različna obdobja«, je povedala ob koncu našega obiska Slava Petrič, vodja otroškega vrtca. »Prav zato smo tudi uporabljali materiale, kjer se starostne stopnje najbolj odčitavajo. Na naslednji takšni razstavi, ki jo imam v planu, pa bo prikazana še tehnična vzgoja, pripravili pa jo bodo drugo leto ob 10-letnici vrtca. Tudi ta bo v skladu z našim letnim načrtom, hkrati pa tudi z željo otrok po nadaljnjem ustvarjanju.«

BRANKO VRHOVEC

Trubarjeva noč

Ob štiristoletnici smrti Primoža Trubarja so kulturno-prosvetni delavci iz Velikih Lašč priredili na prostoru ob Trubarjevem mlinu na Rašici slavnost, ki se je je udeležila velika množica ljudi. Slavnost se je začela, ko se je zvečerilo, in trajala do prvih znakov jutra, ki je naznanjala dan, ko se je pred štirimi stoletji končalo plodno in za Slovence pomembno življenje Primoža Trubarja. Kulturni program je obsegal slavnostno igrano življenje in smrti očeta slovenske knjige (izvirno delo Jožeta Javorška), nato pa pravo pravečo revijo recitacij, pesmi, igrice, plesov itd. Prireditve se je pričelo ime Trubarjeva noč.

Letos je KUD Primož Trubar iz Velikih Lašč v spomin na obletnico smrti Primoža Trubarja (in mogoče tudi ob spominu na lansko prireditev) spet pripravili Trubarjevo noč v upanju, da se bo praznovanje Primoža Trubarja na njegov smrti dan zakoreninilo kot vsakoletna slavnost. Slavnost pa ne bi smela biti zgolj krajevnega značaja, ampak bi morala dobiti vseslovenski pomen. Dobila bi ga, če bi v Trubarjevi noči vsako leto podelili Trubarjevo nagrado za najboljšo literarno delo - prvenec slovenskega avtorja.

V letošnji (drugi) Trubarjevi noči je nastopil pevski zbor KUD Primož Trubar iz Velikih Lašč pod vodstvom Jožeta Gačnika, dekliški kvartet KUD Primož Trubar in

kvartet INLESA. Izjemno privlačen je bil nastop Andreja Strmečkega in dveh ljudskih umetnikov, Jožeta Zajca in Jožeta Verga. Odlična folklorna skupina iz Vnanjih Goric je nastopila z Dolenskim plesom in Prekmurskim plesom. Trubarjeva besedila je bral Mirko Modic, v »noči« pa sta sodelovala tudi dva člana Drame SNG Ljubljana - Andrej Kurent in Branko Miklavc, ki sta s svojim umetniškim znanjem vnesla v prireditev poseben čar. Večer je zasnoval in vodil Andrej Perhaj.

Pomen Trubarjeve noči ni samo v doživetju umetniških vrednot, ampak tudi v doživetju edinstvene Trubarjeve domačije, ki v svoji nočni lepoti pomaga razkrivati osnovno misel prirediteljev: Trubarjeva noč je noč, ko smo prejeli Trubarjevo zapuščino: boj zoper nespamet, neznanje, nepismenost, praznovanje, hlapčevstvo. Zoper noč slovenstva se je Primož Trubar bojeval vse življenje. V kulturnem izročilu Evrope poznamo nočna praznovanja (vigilije), ki so preganjala simbolična znamenja noči in čakala simbolična znamenja zore. Zato naj bi v imenu boja za višjo kulturo, za katero se je prvi začel bojevati Primož Trubar, poslej vsako leto praznovali Trubarjevo noč na Rašici.

J. J.